چگونگی تعامل دانشجویان با خبرهای روزانه در عصر دیجیتال

چکیده

این گزارش شاید بزرگ‌ترین و جامع‌ترین تلاش تحقیقاتی در زمینه‌ی نحوه‌ی دسترسی، استفاده و تعامل دانشجویان ایالات‌متحده با اخبار در عصر دیجیتال باشد. این مطالعه قصد دارد تا نحوه برخورد دانشجویان با نقش اخبار در زندگی، تحصیل و ارتباطات اجتماعی را بررسی کند و همچنین نقش اخبار بر دموکراسی را در زمانی که اعتقادات شخصی بیشتر از حقایق عینی مورد توجه بوده است را تبیین نماید. انجام این مطالعه یک سال به طول انجامید و توسط جان اس[۱] و موسسه جیمز نایت[۲] مورد حمایت مالی قرار گرفت و همچنین کمک هزینه‌های مالی از طرف انجمن دانشگاهی و پژوهشی کتابخانه‌ها[۳] که بزرگ‌ترین بخش انجمن کتابخانه‌های آمریکا است نیز در اختیار این افراد قرار گرفت.

برای بررسی دلایل یافته‌های این مطالعه، گروه کوچکی از متفکران پیشرو در تحصیلات کتابداری، پژوهش رسانه و خبرنگاری در یک کارگاه برای گفتگویی با موضوع «پیش به جلو در عصر فرا واقعیت» گرد هم آمدند. این گزارش شامل خلاصه‌ای از نظرات هرکدام از این متخصصان نیز است.

کلیدواژه:خبر، اخبار، رسانه، روزنامه، خبرنگار، مطبوعات

مقدمه[۴]

در جوامع توسعه‌نیافته یا در حال گذار به دموکراسی فعالیت مطبوعات غیردولتی در مرکز توجه و نگاه رسمی و در واقع زیر ذره‌بین قرار دارند، اما این مسئله در جوامع دارای دموکراسی پایدار معکوس است؛ یعنی مطبوعات هستند که به دلیل محکم بودن جایگاه و نقش نظارتی آن‌ها دیگر قوا و ارکان قدرت را در مرکز توجه قرار داده و رفتار مقامات و نهادها را در قوای مجریه، قضاییه و مقننه زیر ذره‌بین قرار می‌دهند. بر این اساس، نگاه به مطبوعات در این دو نوع جامعه از دو جنس کاملاً متفاوت به شمار می‌روند.

آزادی مطبوعات و رسانه‌ها و امکان دسترسی آسان و بدون نگرانی خبرنگاران و روزنامه‌نگاران به منابع خبری و همچنین مجبور نکردن خبرنگاران و رسانه‌ها به افشای نام منابع خبری از اصول و معیارهای پذیرفته‌شده است و در دولتهای رقابتی و دموکراتیک پایبند نبودن به این اصول، مغایر با گردش آزاد اطلاعات شناخته می‌شود.

دولت توسعه نیافته‌ای که روزنامه یا رادیو و تلویزیون را در اختیار دارد با دولت مشابهی که اینترنت را نیز در اختیار دارد متفاوت خواهد بود. دولت در روزنامه‌ها و رادیو و تلویزیون متعلق به خود به صورت یک جانبه و از بالا به پایین پیام‌های خود را به مخاطبان منتقل می‌کند اما همین دولت در اینترنت در تلاش است تا همین نقش را ایفا کند، اما به دلیل ماهیت متفاوت اینترنت، این نقش یک‌جانبه به یک نقش دوجانبه تغییر می‌کند. دولت اگر پیامی می‌دهد به ناچار از همان طریق بازخورد یا پیامی دریافت می‌کند که صدایی متفاوت از صدا و خواست دولت است.

محدودیت و یا کنترل منابع خبری مطبوعات و خبرگزاری‌ها به منظور گسترده‌تر کردن دامنه ممیزی است، اگرچه در دوره‌ای که به نام عصر اطلاعات شناخته می‌شود و رسانه‌هایی همانند اینترنت مرزهای فیلترینگ دولت‌های فردی را می‌شکنند و ماهواره‌ها از شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی پرشتاب در حال سبقت گرفتن هستند، این‌گونه محدودیت‌ها به طنزی تلخ شبیه هستند.

چگونگی تعامل دانشجویان با خبر

خبر برای این نسل حاضر مفهومی اجتماعی، بصری و سریع دارد. خبرها غالباً گیج‌کننده هستند زیرا برای دانشجویان تشخیص حقیقی یا جعلی بودن آن دشوار است. علیرغم اینکه بسیاری از دانشجویان اخبار را برای وجود دموکراسی ضروری می‌دانند، اما نه آن را با معیار سنتی میسنجند و نه لزوماً بر طبق رسانه یا نویسنده‌ای که خبر را تولید کرده است بررسی میکنند. دانشجویان از ارزش سرمایه‌گذاری بر روی زمان و تفکر انتقادی در راستای جمع‌آوری، ارزیابی و درک اخبار منتشر

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

شده در قرن ۲۱ اطلاع دارند. انتشار اخبار در رسانههای اجتماعی اعم از اخبار فوری نیویورک تایمز یا اخبار سیاسی در فیس‌بوک، تجربیات ارزشمندی برای تعامل بین اجتماعات دانشجویی به همراه دارد.

یافته‌هایی از ۵۸۴۴ دانشجو از ۱۱ کالج و دانشگاه از سراسر کشور به دست آمده است که حاصل بررسی اطلاعات جمع‌آوری شده توسط ۳۷ مصاحبه‌شونده هستند. آنالیز محاسباتی از داده توییتری محاسبه شوندهها N=731)) و نزدیک به ۱۳۵۰۰۰ شهروند دانشجو بودند که داده‌های صوری و ارزشمندی برای کمک به نتایج بررسی در اختیار پژوهشگران قرار داد.

این یافته‌ها نشان می‌دهد که جوانان معتقدند اخبار برای زندگی‌شان و جامعه سودمند بوده و بسیاری خودشان را جزو شرکت‌کنندگان فعال در نشر اخبار می‌دانند. در واقع محیط دیجیتال جدید و واقعیت موجود سیاسی، راهبری موفق را بسیار دشوار کرده است. مؤسسات آموزشی و رسانه‌ای نیاز به فعالیت بیشتری برای کمک به این نسل نوپا برای موفقیت در اداره این محیط آنلاین گمراه‌کننده دارند. در نهایت این مؤسسات باید به جوانان نحوه یافتن و مواجهه با اطلاعات صحیح را آموزش داده و دانش لازم برای برآوردن نیازهای شخصی و اجتماعی به آن‌ها را فرا دهند. این نوع از آموزش ممکن است بسیار دشوار باشد، اما تلاش در این زمینه باید به طور اساسی صورت گیرد.

از گروههای مختلفی از جمله کارشناسان محقق در کتابداری و علم اطلاعات، داده و علم کامپیوتر، خبرنگاری و پژوهش رسانه‌ای برای این پژوهش استفاده شده و پنج نتیجه مختلف و شش پیشنهاد ارائه شده است. بر اساس نتایج و پیشنهادها قصد بر این شد که به صورت کارگروه‌های مختلف به دانشجویان و خبرنگاران آگاهی و آموزش داده شود. این خبرنگاران و کتابداران در حال تلاش برای آسانسازی پیچیدگی‌های «فرا واقعیت» که مختص زمان و تکنولوژی عصر ما است هستند و درصدد شناسایی عادت‌های اطلاعاتی مصرف‌کنندگان اخبار در جوانان امروزی هستند.

پنج نتیجه بررسی

1. به غیر از شبکه‌های اجتماعی راه‌های زیاد دیگری برای دستیابی به اخبار وجود دارد. امروزه مصرف‌کنندگان جوان اخبار چند نوع هستند: ۶۷ درصد از پاسخ‌دهندگان به پژوهش، اخبار را از پنج راه مختلف در طی هفته گذشته دریافت کرده‌اند. عمومی‌ترین شیوه دریافت اخبار با میزان ۹۳ درصد از طریق گفتگو با دوستان و همسالان انجام میگیرد. همچنین این افراد ۷۰ درصد اخبار را از گفتگو با استادان دانشگاه دریافت کردهاند. همچنین شبکه‌های اجتماعی به میزان ۸۹ درصد منبع عمومی دیگری برای دریافت اخبار هستند و در درجه‌های پایین‌تر روزنامه‌های آنلاین با ۷۶ درصد و اخبار سایت‌ها با ۵۵ درصد در جایگاههای بعدی قرار داشتند.
2. اخبار هیچ محدودیتی را نمی‌شناسد، بنابراین دانشجویان می‌توانند آن‌ها را به صورت انتخابی دنبال کنند. بیش از دو سوم پاسخگویان به پژوهش اعلام کردند بخش زیادی از اخبار دریافتی گمراه‌کننده بوده است. نیمی از آن‌ها به میزان ۵۱ درصد موافق بودند که مشخص کردن مهم‌ترین خبر روز دشوار است. مجموعه‌های خبری از جمله اسکیم[۵] و پنج خبر برتر سایت بازفید[۶] ، به عنوان اساسی‌ترین ابزار برای مطلع بودن از آخرین اخبار توسط پاسخگویان اعلام شدند. بسیاری از دانشجویان جستجو کنندگان واقعیت‌گرای اخبار بودند که به موضوع‌های خبری تمایل داشتند که بیشتر به اصطلاح «بر من تأثیر میگذارد[۷] » مربوط باشد، مانند وضعیت ترافیک و وضعیت هوا با ۹۰ درصد و سیاست‌های داخلی با ۸۹ درصد بیشترین میزان اخبار جستجو شده بودند.
3. جدالهایی بین نظرات آرمان‌گرایانه خبرنگاران و اخبار غیرقابل باور امروزی وجود دارد: از میان ده نفر از دانشجویان هشت نفر آن‌ها معتقد بودند که وجود اخبار برای برقراری دموکراسی حیاتی بوده اما بسیاری از آن‌ها گفتند که خبرها فاقد استانداردهای آرمان‌گرایانه‌ی درستی، استقلال و صداقت است. به روز ماندن به معنای پیدا کردن مسیر صحیح در میان اطلاعات غلط، علایق تبلیغاتی، درخواست‌ها و خبرهای سریع شبکه‌های اجتماعی و سوءاستفاده سیاسی است. طبق گفته بیش از یک سوم این افراد به میزان ۳۶ درصد اخبار دروغین آن‌ها را نسبت به اعتبار هر خبری بی‌اعتماد کرده است.
4. دانشجویان اخبار موجود در شبکه اجتماعی را به عنوان اخباری مهم که باید فهمیده شوند منتشر می‌کنند. ۵۸ درصد دانشجویان در طول هفته اخبار معینی را منتشر و یا بازنشر میکنند. بسیاری از آن‌ها اخباری مانند ایده‌های سیاسی را به میزان ۳۳ درصد و یا داستان‌هایی درباره سیاست داخلی را به میزان ۲۹ درصد منتشر کردهاند. همچنین زنان به میزان ۷۰ درصد بیشتر از مردان به میزان ۳۰ درصد اخبار را منتشر کرده‌اند. تقریباً نیمی از افراد به میزان ۴۴ درصد نشان دادند که هدفشان از انتشار خبر داشتن نظری از یک مسئله بزرگ‌تر بوده است.
5. استانداردهای سنتی برای ارزیابی اخبار بیش‌ازپیش مشکل‌ساز هستند. تفاوت بسیاری بین دانشجویانی که برای

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

مقاصد علمی و شخصی اخبار را دنبال می‌کنند و افرادی که برای اهداف تحصیلی خود به میزان ۶۶ درصد به پایگاه‌های کتابخانه‌ها و برای زندگی شخصی به میزان ۵۶ درصد به اخبار رجوع می‌کنند وجود دارد. طبق معیارهای آموزش داده شده برای سنجش اطلاعات شبکه‌های اجتماعی جدیدتر محدودیت وجود دارد، چون ممکن است از اعتبار و اقتدار کمتری برخوردار باشند.

پیشنهادها

1. مهارت‌های «دانش در عمل» را در مراحل اولیه یا در طول تحصیلات به دانشجویان بیاموزید: آموزگاران و کتابداران نیاز است تا به دانشجویان نحوه نظم دادن به سؤال‌هایشان را در حالی که کمک می‌کنند تا چارچوب‌های فکری و ذهنی را برای آزمایش باورپذیری اطلاعاتی که از سبک‌ها و فرم‌های مختلف می‌آید آموزش دهند.
2. گفتگو درباره اخبار را در فعالیت‌های کلاسی بگنجانند: آموزگاران و کتابداران باید اخبار را در گفتگوهای کلاس با بهره‌گیری از نفوذشان به عنوان راهنما و مدلی به منظور کمک برای آماده کردن دانشجویان به عنوان مصرف‌کنندگان مؤثر خبر در نقش‌های علمی، کاری، شخصی و اجتماعی‌شان استفاده کنند.
3. بازنگری در نحوه آموزش ارزیابی: کتابداران و آموزگاران نیاز دارند که شیوه آموزش تفکر انتقادی درباره اطلاعاتی که شامل منابع جدید است را بیشتر بیاموزند. علاوه بر این، باید استراتژی‌هایی برای ارزیابی بر طبق محتوا و نه شکل را برای پرورش فعالیت دانشجو در برخورد با اخبار به کار گیرند.
4. افزودن ارزش محتوایی به پوشش خبری: سازمان‌های جدید نیاز دارند تا پیوندهای فرا متنی و اطلاعات متنی ارزشمند را به اخبار جدید اضافه کنند و در زمینه «روزنامه‌نگاری راه‌حل گرا و توصیفی»[۸] سرمایه‌گذاری کنند.
5. خبرنگاران نیازمند به آموزش به کارگیری از شکل‌های جدید داستان‌گویی و شیوه‌های جدید برای ترغیب خوانندگان هستند. خبرنگاران نیازمند شنیدن طیف متفاوتی از صداها و گسترش پوششان هستند، به خصوص در موارد مربوط به جوانان و اقلیت‌ها که شفافیت فزاینده‌ای درباره چگونگی پوشش خبر وجود دارد.
6. نیاز است تا به شرکتهای شبکه‌های اجتماعی فشار آورده شود تا در جهت قویتر کردن خوانندگان خبری جوان گام بردارند. شرکتهای شبکه‌های اجتماعی باید در سرویس‌دهی به مصرف‌کنندگان جوان با استفاده از الگوریتم‌های تائید شده‌ای که بیشتر به حقیقت می‌پردازد و همچنین پیشنهاد استفاده از مجموعه‌های خبری جدید بر طبق منابع قابل اعتماد و ارائه شاخص‌های شفاف از یک رسانه دستکاری شده مسئولانه‌تر عمل کنند.

پانویس:
[۱] John S.
[۲] James L. Knight Foundation.
[۳] Association of College and Research Libraries (ACRL).
[۴] منبع: علیپور، محمدحسن (۱۳۴۶). اخلاق و دموکراسی. تهران: نشر پایان
[۵] Skimm.
[۶] BuzzFeed’s “Top Five.
[۷] . “directly affect me,”
[۸] explanatoryand solutions journalism.

منبع: این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: Executive Summary: How Students Engage With News

مترجم: مسعود قانعی مقدم

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	مسعود قانعی مقدم
عنوان مقاله:	چگونگی تعامل دانشجویان با خبرهای روزانه در عصر دیجیتال
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۶
شماره مجله(Issue):	۲
سال(Year):	۱۳۹۹
شناسه دیجیتال(DOI):	

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

مشخصات استناددهی به این مقاله

لینک کوتاه: http://lib2mag.ir/11166

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.